

- security features. Problems of Infocommunications. *Science and Technology PIC S&T'2019*: 2019 IEEE International Scientific and Practical Conference 08-11 October 2019 (pp. 839-842). Kyiv. DOI: 10.1109/PICST47496.2019.9061268[in Ukrainian]
2. Городянська Л. & Цюкало Л. (2021). Інформаційна безпека суб'єктів малого підприємництва в умовах цифровізації. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка*, (70), 105–114. <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2021/70-11>
3. Информационная безопасность: Учебное пособие. Авторы: Ясенев В. Н., Дорожкин А. В., Сочков А. Л., Ясенев О. В. Под общей редакцией проф. Ясенева В. Н. Нижний Новгород: Нижегородский госуниверситет им. Н. И. Лобачевского, 2017. 198 с.
4. Інформатика та інформаційні технології у цивільній безпеці: Практикум Гусева Л. В., Журавський М. М, Маляров М. В., Паніна О. О., Пікрасов М. М. Харків: НУЦЗУ, 2015. 330 с.
5. Кузьомко В. М. Інформаційна безпека бізнесу в умовах цифрової трансформації економіки. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/36159>
6. Ленков С. В., Перегудов Д. А., Хорошко В. А. Методы и средства защиты информации : монография в 2 т. / Киев : Арий, 2008. Т. 2 : Информационная безопасность / под ред. В. А. Хорошко. 343 с.
7. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. *Український інститут майбутнього*. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ ВИГОТОВЛЕННЮ ВИШИТИХ ВИРОБІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Вакуленко Надія Вікторівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. Розглядаються інформаційно-комп'ютерні технології, що використовуються на заняттях і дозволяють урізноманітнити навчальний матеріал на всіх етапах уроку, підвищити мотивацію учнів, їхню зацікавленість, сприяти більш міцному засвоєнню знань, формувати особистісні властивості та якості, що визначають художній розвиток учнів, озброїти їх знаннями, пов'язаними з розумінням мистецтва умінням висловлювати свої погляди, а також вирішувати проблему індивідуалізації навчання.

Ключові слова: інформаційна технологія, навчання учнів, технологія, трудове навчання, вишиті вироби.

Сучасне інформаційне суспільство висуває нові вимоги до педагогічних працівників у питаннях застосування інформаційно-комп'ютерних технологій у процесі самостійного вилучення та представлення знань.

Інформатизація освітнього процесу – один із пріоритетних напрямків модернізації освіти, що включає в себе цілу низку таких важливих завдань [1], як:

- забезпечення освітніх установ комп'ютерною технікою та засобами комунікації;
- забезпечення шкіл електронними засобами навчання;
- автоматизація управлінської діяльності адміністрації шкіл;
- запровадження інформаційних технологій у навчальний процес шкіл;
- підготовка та підвищення кваліфікації вчителів щодо використання ІКТ в освітньому процесі.

Пошук підходів до побудови освітніх моделей, що ґрунтуються на можливостях інформаційних технологій, інтенсивно розвивається і є предметом діяльності багатьох

сучасних учених і педагогів-теоретиків (О. Андрєєв, В. Безпалько, Б. Гершунський, В. Гура, Л. Зазнобіна, І. Роберт, В. Стародубцев, О. Тихомиров та ін.). Відомі приклади ґрунтового осмислення практичного досвіду і підходів до інтеграції інформаційних технологій у сферу технологічної освіти (М. Корця, В. Мадзігона, Л. Макаренко, Л. Оршанського, В. Тименка).

Відповідно до державної програми інформатизації освіти, школи були оснащені комп'ютерною технікою та спеціалізованим програмним забезпеченням із підключенням до мережі Інтернет. Для вчителів загальноосвітніх предметів у рамках підвищення кваліфікації на районному, міському та обласному рівнях було організовано курси навчання роботи на комп'ютері. Це потрібно, оскільки нині з'явилися електронні підручники із загальноосвітніх предметів, електронні енциклопедії, віртуальні лабораторії, тренажери, тестові оболонки тощо.

Наявність вище перелічених умов дозволяє перевести навчальний процес на якісно новий рівень, оскільки виникають нові можливості для побудови системи роботи вчителя з організації навчального процесу як на уроці (пояснення нового матеріалу, закріплення, контроль знань), так і в позаурочний час (відпрацювання пропущеного матеріалу, підготовка до уроків, здавання заборгованостей тощо).

Зі збільшенням кількості комп'ютерів у школах зростає їх роль як ефективного засобу підвищення результативності навчання, в тому числі, і на уроках технології і трудового навчання. Застосування комп'ютера дозволяє підвищити інтелектуальний рівень викладання та полегшує вирішення практичних завдань. Він може бути використаний як інформаційна система, що допомагає вирішувати технологічні, конструкторські, економічні, екологічні питання, представляючи матеріал у наочнішому, доступному для сприйняття вигляді. Служить джерелом інформації розробки творчих проєктів, і навіть оперативного контролю над засвоєнням учнями знань і умінь, забезпечуючи диференційований підхід до навчання учнів, що мають різний рівень готовності сприйняття матеріалу.

Вищезгадані переваги дозволяють ефективно вирішити проблему мотивації учнів, оскільки уроки з використанням цікавих (барвистих) ілюстрацій та різноманітних мультимедійних об'єктів (звук, відео) тощо. привернуть увагу навіть найбайдужішого учня.

Одним із показників успішної роботи вчителя є його здатність «йти в ногу з часом» [2], тобто використовувати у своїй роботі сучасні методи та засоби навчання, до яких на сьогоднішній день можна віднести інформаційні технології. Вчитель технології і трудового навчання повинен володіти основами комп'ютерної грамотності, мати уявлення про найбільш поширену в даний час операційну систему Windows.

Педагог повинен уміти працювати в офісних додатках, зокрема, текстовому редакторі Word, який є програмою обробки тексту. З її допомогою можна створювати різноманітні документи – таблиці, схеми, ілюстрації, інструкційні картки, вітальні листівки, календарі, розробляти власні веб-сторінки. Викладачі можуть підготувати матеріал для уроків, тексти контрольних робіт, тести, допомогти оформити школярам пояснювальні записки до творчих проєктів.

Офісний додаток Excel – це найпростіша та найпоширеніша комп'ютерна програма для обробки числових даних. Вона дозволяє автоматизувати всі процеси, створювати діаграми. За допомогою електронних таблиць можна за виконання проєкту знайти собівартість виробу чи послуги, розрахувати енергетичну цінність денного раціону харчування, створити просту базу даних. Програма з технології містить низку тем, що передбачають проведення попередніх розрахунків. Це актуально для розділу «Домашня економіка» на такі теми, як, наприклад, розрахунок калорійності продуктів, бюджет сім'ї, планування витрат на харчування, складання меню і т.д. Тут неоціненну допомогу може надати такий програмний продукт як Excel. Ця програма дозволяє не тільки автоматизувати всі розрахунки, а й уявити їхню графічну інтерпретацію. З іншого боку, можливості Excel можна використовуватиме побудови діаграм, які наочно представляють числову інформацію, наприклад, щодо теми «Раціональне харчування».

Графічний редактор Paint є стандартною комп'ютерною програмою, призначеною для

створення та редагування зображень, і є одним з інструментів комп'ютерного моделювання. З його допомогою можна проілюструвати дидактичні матеріали або пояснювальну записку до проекту; виконати схеми вишивки, в'язання, бісероплетіння, малюнків (ескіз) орнаменту для декорування тканини, килимів, шпалер; знайти оптимальне колірне рішення, варіант найбільш зручного розміщення меблів і т.д.

Вчитель також може використовувати знання, отримані школярами під час уроків інформаційних технологій задля економії часу під час освоєння теоретичної частини розділів технології і трудового навчання.

На даний час у навчальних закладах велика увага приділяється проєктній діяльності учнів [3]. Оцінюючи підготовлений проєкт важливу роль грає рівень його захисту, зокрема, вміння використовувати наочний матеріал. Найбільш повно і цікаво проілюструвати зміст проєкту, що викладається, дозволяють комп'ютерні презентації (слайд-фільми). Вони призначені спеціально для супроводження повідомлення показом відео на великому екрані або на моніторі комп'ютера. Такі презентації учні можуть створювати за допомогою програми PowerPoint. Перш ніж розпочати створення презентації, учні під керівництвом вчителя продумують її зміст і структуру. Тут на допомогу може прийти мережа Інтернет, цифрова техніка (сканер, фотоапарат). З іншого боку, цю програму може використовувати вчитель на етапі пояснення нового матеріалу.

Крім перерахованих вище програм, існує ряд спеціалізованих програмних середовищ, що застосовуються мною саме на уроках технології і трудового навчання: програма «Вишивка хрестиком» перетворює будь-які картинки або відскановані фотографії на проєкти для вишивання даним способом. Також широко використовуються в роботі практичні посібники з в'язання спицями, гачком. Комп'ютерні журнали моделей дозволяють розрахувати і роздрукувати індивідуальну форму вподобаної моделі в натуральну величину; за допомогою програми «Салон краси» можна безмежно експериментувати з різними зачісками, кольором волосся та підбирати будь-який макіяж.

Отже, інформаційно-комп'ютерні технології, що використовуються на заняттях, дозволяють урізноманітнити навчальний матеріал на всіх етапах уроку, підвищити мотивацію учнів, їхню зацікавленість, сприяти більш міцному засвоєнню знань, формувати особистісні властивості та якості, що визначають художній розвиток учнів, озброїти їх знаннями, пов'язаними з розумінням мистецтва умінням висловлювати свої погляди, а також вирішувати проблему індивідуалізації навчання.

Список використаних джерел

1. Близнюк М.М. Основи вивчення інформаційних технологій: теоретичні і методичні засади. *Вища школа: науково-практичне видання*. 2019. № 12(185). С. 47–58.
2. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання : термінологічний словник. Львів : Вид-во «СПОЛОМ», 2009. 260 с.
3. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: *Зб. наук. пр. Випуск 43 / редкол.* Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2015. 542 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПРАЦІ ШКОЛЯРІВ ПРИ ОПАНУВАННІ МИСТЕЦЬКОЇ ТЕХНІКИ «БАТИК»

Варданія Олена Олександрівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. У статті зауважується, що мистецька техніка «батик» відома з давнини, була вживаною у багатьох країнах світу. Український батик є предметом